

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ഏകത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

ഹനുമതാ സീതാം ശ്രാവയിതും ശ്രീരാമകഥായാ വർണനം
ഏവം ബഹുവിധാം ചിന്താം
ചിന്തയിത്യാ മഹാമതിഃ |
സംശ്രവേ മധുരം വാക്യം
വൈദേഹ്യാ വ്യാജഹാര ഹ || 5.31.1 ||

രാജാ ദശരഥോ നാമ
രഥകുഞ്ജരവാജിമാൻ |
പുണ്യശീലോ മഹാകീർത്തി -
രിക്ഷ്യാകുണാം മഹായശാഃ || 5.31.2 ||

രാജർഷീണാം ഗുണശ്രേഷ്ഠ -
സ്തപസാ ചർഷിഭിഃ സമഃ |
ചക്രവർതികുലേ ജാതഃ
പുരന്ദരസമോ ബലേ || 5.31.3 ||

അഹിംസാരതിരക്ഷുദ്രോ
ഘൃണീ സത്യപരാക്രമഃ |
മുഖ്യസ്യേഷ്യാകുവംശസ്യ
ലക്ഷ്മീവാൻ ലക്ഷ്മീവർധനഃ || 5.31.4 ||

പാർഥിവവൃഞ്ജനൈർയുക്തഃ
 പൃഥുശ്രീഃ പാർഥിവർഷഭഃ |
 പൃഥിവ്യാം ചതുരന്തായാം
 വിശ്രുതഃ സുഖദഃ സുഖീ || 5.31.5 ||

തസ്യ പുത്രഃ പ്രിയോ ജ്യേഷ്ഠ -
 സ്താരാധിപനിഭാനനഃ |
 രാമോ നാമ വിശേഷജ്ഞഃ
 ശ്രേഷ്ഠഃ സർവധനുഷ്മതാം || 5.31.6 ||

രക്ഷിതാ സ്വസ്യ വൃത്തസ്യ
 സ്വജനസ്യാപി രക്ഷിതാ |
 രക്ഷിതാ ജീവലോകസ്യ
 ധർമസ്യ ച പരന്തപഃ || 5.31.7 ||

തസ്യ സത്യാഭിസന്ധസ്യ
 വൃദ്ധസ്യ വചനാത് പിതൃഃ |
 സഭാർയഃ സഹ ച ഭ്രാത്രോ
 വീരഃ പ്രവ്രജിതോ വനം || 5.31.8 ||

തേന തത്ര മഹാരൺയേ
 മൃഗയാം പരിധാവതാ |
 രാക്ഷസാ നിഹതാഃ ശൂരാ
 ബഹവഃ കാമരൂപിണഃ || 5.31.9 ||

ജനസ്ഥാനവധം ശ്രുത്വാ
 നിഹതൗ ഖരദുഷണൗ |
 തതസ്ത്വമർഷാപഹൃതാ
 ജാനകീ രാവണേന തു || 5.31.10 ||

വഞ്ചയിത്വാ വനേ രാമം
 മൃഗരൂപേണ മായയാ |
 സ മാർഗമാണസ്താം ദേവീം
 രാമഃ സീതാമനിന്ദിതാം || 5.31.11 ||

ആസസാദ വനേ മിത്രം
 സുഗ്രീവം നാമ വാനരം |
 തതഃ സ വാലിനം ഹത്വാ
 രാമഃ പരപുരഞ്ജയഃ || 5.31.12 ||

ആയച്ഛത് കപിരാജ്യം തു
 സുഗ്രീവായ മഹാത്മനേ |
 സുഗ്രീവേണാഭിസന്ദിഷ്ടാ
 ഹരയഃ കാമരൂപിണഃ || 5.31.13 ||

ദിക്ഷു സർവാസു താം ദേവീം
 വിചിന്തവന്തഃ സഹസ്രശഃ |
 അഹം സമ്പാതിവചനാ -
 ച്ഛതയോജനമായതം || 5.31.14 ||

തസ്യാ ഹേതോർവിശാലാക്ഷ്യാഃ
 സമുദ്രം വേഗവാൻ പ്ലുതഃ |
 യഥാരൂപാം യഥാവർണാം
 യഥാലക്ഷ്മവതീം ച താം || 5.31.15 ||

അശ്രൗഷം രാഘവസ്യാഹം
 സേയമാസാദിതാ മയാ |
 വിരരാമൈവമുക്ത്വാ സ
 വാചം വാനരപുംഗവഃ || 5.31.16 ||

ജാനകീ ചാപി തച്ഛുത്വാ
 വിസ്മയം പരമം ഗതാ |
 തതഃ സാ വക്രകേശാന്താ
 സുകേശീ കേശസംവൃതം |
 ഉന്നമ്യ വദനം ഭീരുഃ
 ശിംശപാമൻവവൈക്ഷത || 5.31.17 ||

നിശമ്യ സീതാ വചനം കപേഷു
 ദിശശ്ച സർവാഃ പ്രദിശശ്ച വീക്ഷ്യ |
 സ്വയം പ്രഹർഷം പരമം ജഗാമ
 സർവാത്മനാ രാമമനുസ്മരന്തീ || 5.31.18 ||

സാ തിര്യഗൂർധ്വം ച തഥാ ഹൃദസ്താ -
 നിരീക്ഷമാണാ തമചിന്ത്യബുദ്ധിം |
 ദദർശ പിംഗാധിപതേരമാത്യം
 വാതാത്മജം സൂര്യമിവോദയസ്ഥം || 5.31.19 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ ഏകത്രിംശഃ സർഗഃ ||